

Prof. dr hab. Barbara Bień

Komentarz do kampanii „Opiekun rodzinny - samotny bohater?”

Niemal każdy z nas otacza lub otaczał opieką i wsparciem najbliższą sercu, starszą, bardzo schorowaną i coraz mniej sprawną Osobę. Geriatra z racji bliskiego kontaktu ze starszym pacjentem ma najczęściej kontakt z opiekunem rodzinnym takiej osoby. Przekazuje opiekunowi dobre, ale i złe informacje o problemach zdrowotnych seniora, instrukcje i zalecenia dotyczące dalszego leczenia, opieki i potencjalnych form wsparcia w środowisku.

Mimo, iż podejście geriatryczne uwzględnia rolę opiekuna rodzinnego w decyzjach zespołu geriatrycznego, to zazwyczaj brakuje czasu na przeprowadzenie formalnej oceny poczucia obciążenia opieką w związku z obowiązkami opiekuńczymi opiekuna. Chroniczny stres związany z opieką może prowadzić u opiekuna do wielu chorób i dysfunkcji, w tym do depresji.

Analiza wielu potencjalnych czynników determinujących negatywny wpływ opieki u opiekuna osób najstarszych i najmniej sprawnych pozwoliła zidentyfikować pięć niezależnych uwarunkowań. Dwa z nich można przypisać stanowi osoby podopiecznej, a mianowicie intensywność opieki (mierzona liczbą godzin opieki w tygodniu) i stan zniedołężnienia fizycznego podopiecznego (mierzonego szybkością wykonaniu testu „Wstań i Idź”), niezależnie od typu niesprawności, rodzaju chorób, w tym otępienia. Aż trzy czynniki powiązane były ze stanem samopoczucia opiekuna, a mianowicie jego samooceną zdrowia, poczuciem radzenia sobie z opieką oraz poczuciem wsparcia w roli opiekuna.¹

Inicjatywę podjętą przez Fundację Hospicyjną uważam za niezwykle cenną i trafioną w świetle zaprezentowanych wyników badań. To opiekunowie rodzinni stanowią największą rzeszę bezimiennych opiekunów i najbardziej troskliwą ‘instytucję’ opiekuńczą, którą trudno byłoby zastąpić opieką formalną. Otoczenie ich siecią wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i publicznych jest nie do przecenienia.

---

¹ Bień-Barkowska K., Doroszkiewicz H., Bień B. *Silent strain of caregiving: exploring the best predictors of distress in family carers of geriatric patients. Clinical Interventions in Aging, 2017;12:263-274.*